

**Salas novada pašvaldības 2019. gada 25.aprīļa
saistošo noteikumu Nr.2019/2**
“Salas novada pašvaldības 2019.gada budžets”
PASKAIDROJUMA RAKSTS un priekšsēdētājas ziņojums

Pašvaldību pakalpojumu klāsta pamatā ir spēja vislabāk izvērtēt savas iespējas un vajadzības, un atbilstoši tām, plānot attīstības prioritātes un finansiālo resursu sadali budžetā. Līdz ar to pašvaldības interesēs ir nodrošināt vides un tautsaimniecības attīstīšanā iesaistīto personu - iedzīvotāju, uzņēmēju un pašvaldības iestāžu darbībai nepieciešamu, pozitīvu, attīstību veicinošu finansējumu.

Salas novada teritorijas platība ir 317.17 km². Salas novada teritorijā pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem uz 2018. gada 1. janvāri bija deklarēti 3 741 iedzīvotāji (Salas pagastā 2 937 un Sēlpils pagastā 804), t.sk., vīrieši 1 873, sievietes 1 868. Iedzīvotāju skaitā lielākais īpatsvars ir cilvēki darbspējas vecumā 2 508 cilvēki jeb 67.04 %, virs darbspējas vecuma 683 cilvēki jeb 18.26 %, bērni un jaunieši kopumā 550 jeb 14.70 % (Avots: CSP). Pēc CSP sniegtajiem datiem iedzīvotāju blīvums novada teritorijā pēdējo trīs gadu laikā nav mainījies un ir 11 iedz./km², bet iedzīvotāju skaitam pašvaldības administratīvajā teritorijā tāpat kā valstī ir tendence samazināties.

Nemot vērā tautsaimniecības attīstību valstī novērojama bezdarba līmeņa samazināšanās arī Salas novadā. Pēc Nodarbinātības Valsts aģentūras (turpmāk -NVA) sniegtajiem datiem dabiskais bezdarba līmenis Latvijā ir 5 %, kad cilvēki maina darbu, veido karjeru, meklē izaugsmi. Salas novadā bezdarba līmeņa rādītājs 2018. gadā krities par 1 % salīdzinot ar 2017. gadu un sasniedzis 6% līmeni (Avots: NVA).

Pamatojoties uz Centrālās statistikas pārvaldes (turpmāk - CSP) sniegtajiem datiem un attaisnojot 2017. gada Ekonomikas ministrijas prognozes Zemgales reģionā novērojama mēneša vidējās bruto darba samaksas palielināšanās. 2017. gadā salīdzinot ar 2016. gadu par 7.9 %, bet 2018. gadā salīdzinot ar 2017. gadu par 8 % (Avots: CSP) pieaugusi vidējā bruto darba samaksa. Savukārt Salas novada administratīvajā teritorijā novērojams straujāks mēneša vidējās bruto darba samaksas pieaugums kā reģionā - 2017. gadā par 13 % un 2018. gadā par 9 % salīdzinot ar iepriekšējiem pārskata periodiem. Darba samaksas pieaugums ir nozīmīgs faktors, lai palielinātos pašvaldības kopējie ieņēmumi, jo Salas novada pašvaldības budžetā lielāko ieņēmumu daļu sastāda ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa (turpmāk - IIN) ieņēmumiem. Pēc NVA sniegtajiem datiem Latvijā, arī Salas novadā, tiek novērots atbilstoši kvalificēta darbaspēka trūkums atsevišķos darba tirgus segmentos. Savukārt, saskaņā ar Ekonomikas ministrijas prognozēm un pēc CSP vēsturisko datu analīzes valstī krities un turpinās kristies bezdarba līmenis, līdz ar to ienākumu no IIN bāzes paplašināšanos pašvaldības budžetā galvenokārt noteiks algu pieauguma dinamika, 2018. gadā īstenotā IIN reformas patiesā ietekme un plānoto ēnu ekonomikas ierobežošanas pasākumu īstenošana valstiskā līmenī.

Ekonomiskā attīstība novadā nodrošina ienākumus gan novada iedzīvotājiem, gan pašvaldības ieņēmumus turpmākai publisko pakalpojumu sniegšanai un infrastruktūras attīstībai. Pateicoties Salas novada ērtajam novietojumam un infrastruktūrai tā administratīvajā teritorijā darbojas Latvijā un pasaule atzīti ražošanas uzņēmumi, kas nodarbojas ar cūkkopību, kokapstrādi, maizes un konditorejas izstrādājumu ražošanu un dārzeļu audzēšanu. Pēc CSP datiem, pārskata gadā Salas novadā reģistrētas 102 pašnodarbinātās personas, 60 zemnieku un zvejnieku saimniecības, 11 individuālie komersanti, 85 komercsabiedrības (tirgus sektorā), 1 vienība fondos, nodibinājumos un biedrībās (tirgus sektorā) un 3 pašvaldības budžeta iestādes. 2018. gadā novadā tika reģistrēti 7 jauni uzņēmumi, bet likvidēti 15 uzņēmumi.

Salas novada pašvaldība realizē virkni funkciju, kas skar teritorijas saimniecisko attīstību, lai atbalstītu uzņēmējus un radītu uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi pašvaldības administratīvajā teritorijā. Pēc Lursoft datiem Salas novada pašvaldības administratīvajā teritorijā reģistrētie uzņēmumi ar lielāko apgrozījumu ir: SIA „Kontekss”, SIA „DONA”, SIA „Sēļi”, SIA „SELIJAS MEŽS”, SIA „Rītausma”, SIA „FALKO-2”, SIA „Jēkabpils autobusu parks”, SIA „JĒKABPILS DOLOMĪTS”, SIA „SAKAS BIRCH”, SIA „UV Serviss”, SIA „MĀJU

KOKS”, SIA „GARGRODE”, SIA „Jēkabpils Kamene”, u.c. Novadā darbojas uzņēmumi, kuri nav reģistrēti Salas novada teritorijā, bet nodrošina darba vietas novada iedzīvotājiem: SIA „Miķelāni bekons” un SIA „Zemzariši AB” un citi. Vadošās tautsaimniecības nozares Salas novadā pēc neto apgrozījuma īpatsvara ir kokapstrāde, maizes izstrādājumu ražošana, cūkkopība, dārzeņu audzēšana, derīgo izrakteņu iegūšana, graudkopība. Tāpēc novada uzņēmumi spējīgi nodrošināt darbu ne vien vietējiem iedzīvotājiem, bet arī jēkabpiliešiem, pie tam samaksājot vairāk IIN pilsētai nekā pilsētas uzņēmumi novadam.

Pamatbudžets

Salas novada pamatbudžets 2019. gadam plānots saskaņā ar budžeta procesu reglamentējošiem likumiem „Par pašvaldībām”, „Par budžetu un finanšu vadību”, „Par pašvaldību budžetiem”, „Par valsts budžetu 2019. gadam”. Budžeta mērķis ir noteikt un pamato, kādi līdzekļi nepieciešami pašvaldībai ar likumu noteikto autonomo funkciju, uzdevumu un brīvprātīgo iniciatīvu izpildei un sabiedrības interesēm un vajadzībām atbilstošo pakalpojumu sniegšanai.

Veidojot pašvaldības 2019. gada budžetu plānotie pasākumi tika grupēti atbilstoši Salas novada vidējā termiņa prioritātēm. Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2030. gadam noteikti trīs stratēģiskie mērķi: SM1 - Veselīgs dzīvesveids, kvalitatīva izglītība, veselības aprūpe un sociālie pakalpojumi; SM2 - Veiksmīga un konkurētspējīga uzņēmējdarbība ar attīstītu infrastruktūru; SM3 - Ekoloģiski tīra vide ar bagātām kultūras vērtībām. Lai sasniegtu stratēģijā uzstādītos mērķus noteiktas trīs vidēja termiņa prioritātes: VTP1 - Izglītības, veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu attīstība; VTP2 - Uzņēmējdarbības un infrastruktūras attīstība; VTP3 - Vides kvalitātes un kultūras attīstība. Izvirzīto mērķu sasniegšanai pašvaldība piesaistī ES struktūrfondu līdzekļus un valsts budžeta finanšu līdzekļus, kā arī plāno ņemt aizņēmumu.

Ievērojot attīstības plānošanas sistēmas likumā noteikto principu, kas norāda uz saiti starp attīstības un budžeta plānošanas nepieciešamību pašvaldība sistemātiski un konsekventi īsteno attīstības plānošanas dokumentā paredzētos uzdevumus. Atbilstoši pašvaldības noteiktajām prioritātēm, 2019. gada budžetā plānots finansējums:

- Izglītības, veselības un sociālo pakalpojumu attīstībai - aptuveni 2.37 milj. euro apmērā;
- Uzņēmējdarbības un infrastruktūras attīstībai (t.sk., teritorijas un mājokļu apsaimniekošana) - aptuveni 614.6 tūkstoši euro apmērā, t.sk. pašvaldības budžeta finansējums aptuveni 169 tūkstoši euro un aizņēmumi no Valsts kases;
- Vides kvalitātes un kultūras attīstībai - aptuveni 682.5 tūkstoši euro.

Ievērojamākās investīcijas, kas paredzētas Salas novada pašvaldības 2019. gada pamatbudžetā ir:

- GVP pakalpojuma izveide ārpusgimenes aprūpē esošiem bērniem;
- Atelpas brīža pakalpojuma izveide;
- 2 pašvaldības grants ceļu infrastruktūras pārbūve;
- Tūrisma objektu un infrastruktūras attīstīšana;
- Kultūras un atpūtas pasākumu piedāvājuma daudzveidību veicināšana;
- Daudzbērnu ģimeņu un trūcīgo bērnu vasaras nometņu organizēšana;
- Jauniešu prasmju un konkurētspējas veicināšana.

Ieņēmumu prognoze

Pašvaldības ieņēmumu struktūrā 2019. gadā salīdzinājumā ar 2018. gada faktisko izpildi nav būtisku izmaiņu un galvenie ieņēmumu avoti ir palikuši tādi kā iepriekšējos budžeta gados.

Pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumus veido nodokļu ieņēmumi (IIN un NĪN); nenodokļu ieņēmumi; transferti (maksājumi no valsts un pašvaldību budžetiem); maksas pakalpojumu ieņēmumi un citi pašu ieņēmumi (biļešu ieņēmumi, telpu noma, zemes noma u.c.).

Salas novada pašvaldības budžeta ieņēmumi 2019. gadā, bez aizņēmuma summām, plānoti 4 368 020 euro apmērā. No naudas līdzekļu atlikuma uz 2019. gada sākumu izdevumu segšanai tiks izlietoti 179 879 euro. Uz 2019. gada beigām budžetā nesadalītais līdzekļu atlikums

netiek plānots. Budžeta ieņēmumu plāns izstrādāts atbilstoši reāli prognozējamiem ieņēmumiem, kas paredzēti valsts budžetā 2019. gadam saskaņā ar likumu „Par valsts budžetu 2019. gadam”.

Nodokļu ieņēmumi - 44.95 % no kopējiem budžeta ieņēmumiem. Ieņēmumi no IIN ir Salas novada pašvaldības galvenais ieņēmumu avots un sastāda 1 803 336 euro jeb 41.3 % no kopējiem budžeta ieņēmumiem, kas ir par 0.6% jeb 10 815 euro vairāk nekā iepriekšējā gadā. Šo nodokli administrē Valsts kase un pašvaldības budžetā ieskaita noteiktu tā daļu. IIN sadalījums starp valsti un pašvaldību palicis nemainīgs - 19.6 % / 80.4 %.

Nekustamā īpašuma nodokli pašvaldības teritorijā administrē pašvaldība un 2019. gada Salas novada pašvaldības budžetā plānots iekasēt 160 225 euro, kas budžeta ieņēmumos veido 3.6 % no kopējiem ieņēmumiem.

Nenodokļu ieņēmumi - 1.1 % no kopējiem budžeta ieņēmumiem; valsts un pašvaldību nodevas, naudas sodi, ieņēmumi no pašvaldības kapitāla izmantošanas un pārdošanas, pašvaldības iestāžu ieņēmumi un ieņēmumi no pašvaldības īpašuma pārdošanas. Nenodokļu ieņēmumi šogad plānoti 48 290 euro, kas sastāda 1.11 % no kopējiem ieņēmumiem.

Pašvaldības iestāžu sniegto maksas pakalpojumu un citi pašu ieņēmumi 2019. gada budžetā plānoti 98 600 euro apmērā jeb 2.26 % no kopējiem ieņēmumiem.

Budžeta transferti - 51.68 % no kopējiem budžeta ieņēmumiem. Dotācija no finanšu izlīdzināšanas fonda noteikta - 778 361 euro. 2019. gada sākumā saņemts dotācijas atlikums par iepriekšējo gadu - 16 326 euro. Lai kompensētu nodokļu reformas negatīvo ietekmi uz pašvaldības budžeta ieņēmumiem, papildus pasākumiem nodokļu politikas ietvaros ir paredzēta speciāla dotācija pašvaldībām no valsts budžeta 44 549 euro apmērā. Ieņēmumi no savstarpējiem norēķiniem ar pašvaldībām par izglītības un sociālās palīdzības funkciju nodrošināšanu tiek plānoti 159 000 euro apmērā.

Valsts budžeta transfertu apmērs 2019. gadā sastāda 2 098 569 euro jeb 48 % no kopējiem ieņēmumiem un plānots ļemot vērā valsts budžetā paredzēto finansējumu un spēkā esošos normatīvos aktus (MK noteikumi "Kārtība, kādā piešķir un finansē asistenta pakalpojumus pašvaldībā", „Kārtība, kādā pašvaldībām tiek aprēķināta un sadalīta valsts budžeta mērķdotācija māksliniecisko kolektīvu vadītāju darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām", „Kārtība, kādā valsts un pašvaldības finansē mācību līdzekļu iegādi izglītības iestādēm”, „Valsts budžeta dotācijas apmērs 2019. gadā valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru izveidei, uzturēšanai un publisko pakalpojumu sistēmas pilnveidei”, u.c.).

2019. gadā Salas novada pašvaldība plāno saņemt no valsts budžeta mērķdotācijas pedagogu (tajā skaitā 5.-6. gadīgo bērnu apmācībai un interešu izglītības nodrošināšanai) atalgojumam 8 mēnešiem kopumā 433 608 euro. Budžetā plānoti Izglītības un zinātnes ministrijas maksājumi mācību līdzekļu un mācību literatūras iegādei - 8 002 euro (18.43 euro vienam izglītojamajam). Salas novada pašvaldības izglītības iestāžu 1.-4. klases skolēnu ēdināšanas nodrošināšanai - 36 500 euro (1,42 euro vienam skolēnam dienā). Mērķdotācija pašvaldībām māksliniecisko kolektīvu vadītāju darba samaksai - 3 064 euro. No Valsts Nodarbinātības aģentūras Eiropas sociālā fonda projekta realizēšanai plānots saņemt 13 042 euro. Budžetā plānota valsts budžeta dotācijas valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru izveidei, uzturēšanai un publisko pakalpojumu sistēmas pilnveidei 6 900 euro apmērā. Asistenta pakalpojumu nodrošināšanai cilvēkiem ar invaliditāti pašvaldībā un Salas vidusskolā no Labklājības ministrijas pašvaldība plāno saņemt 19 383 euro. Finansējums no Eiropas Savienības struktūrfondiem projektu realizēšanai iekļauts Salas novada budžetā plānoto projektu finansējuma apjomā 748 736 euro.

Izdevumu sadalījuma prognoze atbilstoši funkcionālajām kategorijām

Salas novada pašvaldības budžeta izdevumu plāns izstrādāts saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 934 „Noteikumi par budžeta izdevumu klasifikāciju atbilstoši funkcionālajām kategorijām”, un Nr. 1031 „Noteikumi par budžeta izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām”.

Ievērojot novada līdzsvarotas attīstības principu Salas novada pašvaldības 2019. gada budžeta plānotie izdevumi ir sabalansēti ar pašvaldības plānotajiem ieņēmumiem. Plānojot budžeta izdevumus tiek apkopoti pašvaldības iestāžu un struktūrvienību finansējuma pieprasījumi, bet, ņemot vērā ierobežoto finanšu resursu pieejamiņu, iestāžu budžeta pieprasījumi tiek apmierināti 2018. gada budžeta izpildes apmērā un prioritārā secībā.

Pašvaldības izdevumi 2019. gadā kopā plānoti **4 256 723 euro**. Izdevumi sadaļā „Vispārīgie vadības dienesti” kopumā sastāda **576 587 euro** jeb 13.55 % no kopējiem budžeta izdevumiem. Sadaļas izdevumu kopsummu veido plānotais finanšu līdzekļu izlietojums deputātu, pašvaldības administrācijas darbinieku darbības nodrošināšanai un iestādes uzturēšanai, pagasta pārvaldes uzturēšanai, finansējums aizņēmumu procentu maksājumiem un kredītiestāžu komisijas maksai, datu aizsardzības speciālista pakalpojumu nodrošināšanai, pašvaldību vienotā klientu apkalpošanas centra uzturēšanai, personāla nodaļas, grāmatvedības nodaļas, attīstības nodaļas, saimniecības nodaļas un dzimtsarakstu nodaļas uzturēšanai, jauniešu prasmju un konkurētspējas veicināšanai Salas novadā, kā arī norēķiniem ar novadu pašvaldībām būvvaldes un dzīvnieku patversmes pakalpojumu apmaksāšanai un transporta nodrošināšanai visām pašvaldības iestādēm.

Sabiedriskā kārtības nodrošināšanai budžetā 2019. gadā plānoti **6 470 euro**. Izdevumi budžeta sadaļā „Vides aizsardzība” 2019. gadā plānoti **128 100 euro** jeb 3 % no kopējiem budžeta izdevumiem.

Izdevumi budžeta sadaļā „Teritoriju un mājokļu apsaimniekošana” 2019. gadā plānoti **614 698 euro** jeb 14.4 % no plānotajiem kopējiem izdevumiem. Sadaļas izdevumu kopsummu veido komunālās saimniecības uzturēšanas izdevumi un divu pašvaldības grants ceļa posmu infrastruktūras pārbūves izdevumi. Kopā **445 098 euro** (tajā skaitā no kredītlīdzekļiem - **373 054 euro**) plānoti Latvijas Lauku attīstības programmas no 2014. līdz 2020. gadam 7. pasākumā „Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos ar mērķi uzlabot publiskās infrastruktūras kvalitāti lauku teritorijās uzņēmējdarbības un apdzīvotības saglabāšanas veicināšanai:

- 1) pašvaldības ceļa Salas novada Salas pagastā Se7 Baltais Krogs - Strautiņi infrastruktūras posma (1.035 km garumā) pārbūve;
- 2) pašvaldības ceļa Salas novada Sēlpils pagastā S23 Saulieši - Ķesterāres - Ievu līči infrastruktūras posma (2.986 km garumā) pārbūve.

Izdevumi budžeta sadaļā „Veselības aizsardzības pasākumi” 2019. gadā plānoti **19 911 euro** apmērā, tajā skaitā finansējums ESF projektam „Vietējās sabiedrības veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi Salas novadā” un ģimenes ārsta prakses telpu remontam un aprīkojumam Salas novada Salas pagasta Biržu ciemā.

Izdevumi sadaļā „Atpūta, kultūra un reliģija” kopumā paredzēti **554 496 euro** t.i. 13 % no budžeta kopējiem izdevumiem. Šajā sadaļā izdevumu kopsummu veido Salas un Sēlpils kultūras namu, Biržu tautas nama, brīvdabas atpūtas kompleksa „Zvejnieklīcis” uzturēšanas izdevumi. Finansiāls atbalsts paredzēts biedrības „SKN Sports” rallijtrasē „Baroni” organizētām sacensībām. Salas novada bibliotēku uzturēšana un fonda papildināšana. Salas novada Bērnu un jauniešu centra un projektu „Jaunieši var”, „Biržu jaunieši var un dara!” un „Bērnu un jauniešu atpūtai Salas novadā” finansēšana, pašvaldības līdzfinansējums un finansēšana ELFIA projektos un Interreg Latvijas - Lietuvas pārrobežu sadarbības projekta „Travel Smart - visit Lithuania and Latvia/Ceļo gudri - apmeklē Lietuvu un Latviju”. Vislielākais finanšu līdzekļu apjoms tiek plānots izglītības nozarei un šogad tas sastāda **1 597 234 euro** jeb 37.52 % no budžeta kopējiem izdevumiem. Salas vidusskolas un Biržu pamatskolas uzturēšanai plānots izlietot **1 117 969 euro** (t.sk. mērķdotācijas **451 570 euro**), pirmsskolas izglītības iestādes (turpmāk - PII) „Ābelīte” uzturēšanai plānots izlietot **454 777 euro** (t.sk. mērķdotācijas **39 831 euro**). Budžetā paredzēti finanšu līdzekļi ES Erasmus+ programmas finansētā projekta realizēšanai „Boost Learning through Innovative Positive Practice” Salas vidusskolā, ESF finansēto projektu „Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai” un „Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai”, kā arī Latvijas Republikas Kultūras ministrijas finansētā iniciatīvas projekta „Latvijas skolas soma” realizēšanai Salas vidusskolā un Biržu pamatskolā. Paredzēts finansējums bezmaksas peldbascina apmeklējumam un peldēt prasmes nodarbībām Salas

vidusskolas un Biržu pamatskolas 2. klašu skolēniem un Salas vidusskolas vidusskolēnu apmācībām B kategorijas autovadītāja tiesību iegūšanai. Kā katru gadu budžetā paredzēti izdevumi izglītības iestāžu materiāltechniskās bāzes atjaunošanai un uzlabošanai, datortehnikas iegādei, iestāžu uzturēšanai un remontdarbu veikšanai izglītības iestādēs. Tajā skaitā kabinetu un 1. stāva foajē grīdas seguma, un logu, durvju, žalūziju remonts Salas vidusskolā; Biržu pamatskolas bērnudārza tualešu remonts, skolas ēkas 2. stāva koridora grīdas seguma remonts; PII „Ābelīte” plānots telpu remonts un jaunu mēbeļu iegāde grupai „Saulītes”, galvenās ieejas ietves bruģēšana, jaunā korpusa kāpņu atjaunošana un abu ieeju vārtu nomaiņa.

Salas novada pašvaldības budžeta sadaļā „Sociālā aizsardzība” izdevumi kopumā sastāda 759 227 euro. Tai skaitā sociālo pabalstu izmaksai plānoti 85 542 euro. Atbilstoši pašvaldības saistošajiem noteikumiem, 2019. gadā paredzēts saglabāt visus iepriekšējā gadā maksātos pašvaldības sociālo pabalstu veidus. Plānots uzsākt ERAF finansētā projekta „Pakalpojumu infrastruktūras attīstība deinstitucionalizācijas plānu īstenošanai Salas novadā” - GVP pakalpojuma izveide ārpusgimenes aprūpē esošiem bēniem un Atelpas brīža pakalpojuma izveide dokumentācijas (ēku pārbūves būvprojekta) izstrādi un turpināt līdzdalību ESF projektā „Atver sirdi Zemgalē”. Ievērojamu daļu (153 720 euro jeb 20.2 %) izdevumu sociālās aizsardzības jomā veido Salas novada pašvaldības transferti citām pašvaldībām sociālās palīdzības nodrošināšanas izdevumu segšanai, maksājumi par sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju sniegtajiem pakalpojumiem (Krustpils novada P/a „Jaunāmuiža”, SIA „Viesītes veselības un sociālās aprūpes centrs”). Pārējos izdevumus sadaļā „Sociālā aizsardzība” sastāda izdevumi Salas novada bāriņtiesas un Sociālā dienesta administrācijas uzturēšanai un darbības nodrošināšanai.

Izdevumu sadalījuma prognoze atbilstoši ekonomiskajām kategorijām

Izdevumi atlīdzībai (t.sk. valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksas) plānoti 2 153 110 euro apmērā (t.sk. no mērķdotācijas 497 302 euro). Salīdzinot ar iepriekšējā gada sākotnējo budžeta plānu, 2019. gada budžeta atlīdzībām paredzētie izdevumi samazinājušies par 273 518 euro un samazinājums saistīts ar 2018. gadā notikušo Biržu internātpamatskolas un Biržu pamatskolas reorganizāciju. Izdevumus šajā ekonomiskajā kategorijā sastāda Salas novada pašvaldības administrācijas un Sēlpils pagasta pārvaldes, Salas novada domes deputātu, Sociālā dienesta un bāriņtiesas, GAC „Saulstari”, Bērnu un jauniešu centra, Salas vidusskolas, Biržu pamatskolas, pirmsskolas izglītības iestādes „Ābelīte”, Salas kultūras nama, Sēlpils kultūras nams, Biržu tautas nams, 4 bibliotēku atlīdzība un valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksas.

Budžeta izdevumi pakalpojumu iegādei plānoti 902 098 euro jeb 21.19 % no kopējiem budžeta izdevumiem. Salīdzinājumā ar 2018. gada budžeta plānu izdevumu palielinājums šajā ekonomiskajā kategorijā sastāda 7.78 %. Izdevumu palielinājums saistīts ar komunālo izdevumu izmaksu un iestāžu uzturēšanas pakalpojumu izmaksu pieaugumu. Krājumu, materiālu, energoresursu, preču un inventāra iegādei budžetā plānoti izdevumi euro 325 724 euro jeb 7.65 % no kopējiem budžetā plānotajiem izdevumiem. Salīdzinājumā ar 2018. gada budžeta plānu izdevumu samazinājums ekonomiskajā kategorijā sastāda 9.11 %. Izdevumu samazinājums saistīts ar inventāra, izdevumiem par precēm iestādes administratīvās darbības nodrošināšanai, kārtējā remonta un iestāžu uzturēšanas materiālu izmaksu samazinājumu. Mācību, darba un dienesta komandējumi, dienesta, darba braucieni plānoti 3 159 euro, jeb 0.07 % no kopējiem budžeta izdevumiem, bet budžeta iestāžu nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumi plānoti 30 729 euro jeb 0.72 % no kopējiem pašvaldības budžetā plānotajiem izdevumiem.

Pamatkapitāla veidošanai budžetā plānoti 552 652 euro jeb 12.98 % no kopējiem budžeta izdevumiem. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada sākotnējo budžeta plānu palielinājums sastāda 82.9 %. Tik straujš izdevumu palielinājums izskaidrojams ar to, ka 2019. gada budžeta plānā ir paredzēta pašvaldības divu grants ceļa posmu infrastruktūras pārbūve un būvprojekta izstrāde, autoruzraudzība pakalpojumu infrastruktūras attīstība deinstitucionalizācijas plānu īstenošanai Salas novadā.

Sociālo pabalstu izdevumi plānoti *99 388 euro* apmērā jeb *2.33 %* no kopējiem budžeta izdevumiem. Salīdzinājumā ar 2018. gada sākotnēji plānoto izdevumu samazinājums sastāda *6.2 %*. 2019. gadā plānotie sociālo pabalstu izdevumi samazināti vadoties pēc 2018. gada budžeta izpildes rādītājiem.

Uzturēšanas izdevumu transferti, pašu resursu maksājumi, starptautiskās sadarbības izdevumu kategorijā plānoti *186 143 euro* apmērā jeb *4.37 %* no kopējiem budžeta izdevumiem. Salīdzinājumā ar 2018. gada sākotnēji plānoto izdevumu palielinājums sastāda *25.71 %*. 2019. gadā plānotie uzturēšanas izdevumu transferti citām pašvaldībām par izglītības funkciju nodrošināšanu palielināti vadoties pēc 2018. gada budžeta izpildes rādītājiem.

Finansēšana

Finansēšanas daļu veido pašvaldības naudas līdzekļu atlikums un aizņēmumi (palielinājums vai samazinājums). Salas novada pašvaldības rīcībā nav pietiekami daudz brīvu finanšu līdzekļu, lai realizētu apjomīgus investīciju projektus, tādēļ šim nolūkam pašvaldība plāno aizņemties līdzekļus Valsts kasē. Aizņēmumu mērķi un tiesības noteiktas LR likumā „Par valsts budžetu 2019. gadam”.

2019. gadā Salas novada pašvaldība Valsts kasē plāno ņemt aizņēmumu *373 054 euro* apmērā, pašvaldības ceļa Se7 Baltais Krogs - Strautiņi infrastruktūras pārbūvei *117 619 euro* un pašvaldības ceļa S23 Saulieši - Ķesterāres - Ievu līči infrastruktūras pārbūvei *255 435 euro*.

Aizņēmumu atmaksai kopā paredzēti *664 230 euro*, tajā skaitā aizņēmuma atmaksai no priekšfinansējuma ES struktūrfondu finansēto projektu īstenošanai 2019. gadā - *632 996 euro*.

Speciālais budžets

Speciālā budžeta 2019. gada ieņēmumu un izdevumu struktūra salīdzinājumā ar pagājušo gadu nav mainījusies. Speciālā budžeta daļa kopējā pašvaldības ieņēmumu budžetā sastāda *3.78 %*.

Salas novada pašvaldības speciālā budžeta ieņēmumi kopā plānoti *163 866 euro*, izdevumi - *171 353 euro* un līdzekļu atlikums uz 2019. gada sākumu *7 487 euro*.

Autoceļu fonda ieņēmumi plānoti pamatojoties uz Satiksmes ministrijas rīkojumu par Mērķdotācijas pašvaldību autoceļiem (ielām) 2019. gadam. Mērķdotācijas apjoms 2019. gadam saglabājas iepriekšējā gada apjomā. To plānots izlietot pakalpojumu apmaksai pašvaldības autoceļu un ielu ikdienas uzturēšanas darbiem.

Ieņēmumi no dabas resursu nodokļa plānoti *33 000 euro* apmērā. Dabas resursu nodokļa ieņēmumi un līdzekļu atlikums no 2018. gada kopsummā *40 487 euro* plānoti izlietot ar novada vides aizsardzību saistītiem pasākumiem: šķiroto atkritumu izvešanai, atkritumu konteineru iegādei, bīstamo koku izzāgēšanai, solu atjaunošanai brīvdabas atpūtas kompleksā un sarīkojuma vietā „Zvejnieklīcis”.

Ziedojumi un dāvinājumi saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par pārskatiem netiek plānoti. Šo līdzekļu atlikums (visās iestādēs) kopā uz 2019. gada 1. janvāri ir *5 770 euro*.

Domes priekšsēdētāja

I. Sproģe